

လၢတန့ၣ်အံၤ ALT ELPA တၢ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤ ယဖိဖံးမၤတၢ်မၤလၢအလီၤဘၣ်အိၣ်လဲၣ်

ဖဲန့ၣ်ဆံး ဒီးစဲးဝဲ တၢ်သမံသမိး အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး (Alternate English Language Proficiency Assessment (Alt ELPA)) ဝံၤအလီၤခံ, အဝဲကဒီးန့ၣ် ကိၣ်ဖိ နီၣ်တဂၤ လံာ်ဟံၣ်ဖျါ (Individual Student Report (ISR)) ယုၣ်ဒီး တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတံာ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တမံၤ ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ် သၢကလုာ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်န့ၣ်ကျဲၤအံၤ ကတဲဒုးန့ၣ်ပၢ် တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတံာ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ် အဂ့ၢ်ဒီး ကဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ယးဒီး ကျိၣ်တၢ်ကတိၤ တၢ်ဆီၣ်ထွဲ အကလုာ်လၢ န့ၣ်ကလိၣ်ဘၣ်အီၤ လၢဆူညါတန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတံာ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်

တလၢလၢလံာ်အံၤ ကတဲဒုးန့ၣ်ပၢ် ကယဲာ် အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အပတီၢ်တဖၣ်—တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတံာ် န့ၣ်ဖိ အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်အမးအံၤ ဒီးသန့ၣ်ထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ် လၢအပၣ်ယုာ်တၢ်ကိးမံၤ, တၢ်တဲဒုးန့ၣ်ပၢ်အီၤလၢ လံာ်အံၤ, ဒီးန့ၣ်ဖိ အမးပတီၢ် အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတံာ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် - ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် ဒုးန့ၣ် အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အပတီၢ် လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိအတီၤ တၢ်ဟ့ၣ်အမးအံၤလၢ လၢအဘၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲအလၢအပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်နီၣ်လၢ တၢ်ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်တၢ်အဂီၢ် ကအိၣ်ထဲ ဆံးကိာ်ဖိမိၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဖျါအီၤလၢ Alt ELPA အပူၤ ဒီဖျါ တၢ်ထီၣ်ဘး ပတီၢ် 3 မ့တမ့ၢ် ထီၣ်န့ၣ်အန့ၣ် လၢကျိၣ်ကျဲၤလဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တုၤ သ့ဘၣ်ဂ့ၤဂ့ၤလၢ Alt ELPA အပူၤန့ၣ်, ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ် တၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်ထံဆးမၤအီၤလၢ တၢ်နီၤဖးက့ၤအကလုာ်အဆၢ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ် - ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် ဒုးန့ၣ် အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အပတီၢ် လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိအတီၤ တၢ်ဟ့ၣ်အမးအံၤလၢ လၢအဘၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်နီၣ်လၢ တၢ်ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်တၢ်အဂီၢ် တအါတစ့ၤဘၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဖျါအီၤလၢ Alt ELPA အပူၤ ဒီဖျါ တၢ်ထီၣ်ဘး ပတီၢ် 1 မ့တမ့ၢ် ဖျါန့ၣ် အပတီၢ် 3 လၢကျိၣ်ကျဲၤလဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် အမး အတၢ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ် လၢ Alt ELPA အပူၤန့ၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ယုထၢ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အတၢ်ဆီၣ်ထွဲ လၢအဆၢတတံာ်ဘၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်ဖျါထီၣ် - ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် ဒုးန့ၣ် အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အပတီၢ် လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိအတီၤ တၢ်ဟ့ၣ်အမးအံၤလၢ လၢအဘၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်နီၣ်အိၣ်ဝဲ လီၤလီၤဆီဆီလၢ တၢ်ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်တၢ်အဂီၢ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဖျါအီၤလၢ Alt ELPA အပူၤ ဒီဖျါ တၢ်ထီၣ်ဘး ပတီၢ် 1 လၢကျိၣ်ကျဲၤလဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် အမး အတၢ်စးထီၣ်ဖျါထီၣ် လၢ Alt ELPA အပူၤန့ၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ယုထၢ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အတၢ်ဆီၣ်ထွဲ လၢအဆၢတတံာ်ဘၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ် လၢအပၣ်ယုာ်တၢ်ကိးမံၤ တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ် လၢအပၣ်ယုာ်တၢ်ကိးမံၤ

တၢ်ဟ့ၣ်အမး နီၣ်ဂံၢ် 3 ဖျါအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးဟံၣ်ဖျါအီၤ ဒီးသန့ၣ်ထီၣ်အသးလၢ န့ၣ်ဆံးအံၤ မၤလိမၤဒီးတၢ်ကိးမံၤကိးမံၤကိးမံၤလၢ ဒီး Alt ELPA အပူၤ ဂ့ၤဝဲထဲလဲၣ် အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးဟံၣ်ဖျါအကျါ ကပၣ်ယုာ်ဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီးတၢ် အစၢတဖၣ် လၢတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤ လွံၣ်မံၤအပူၤ ခဲလၢာ်(တၢ်ကတိၤ, တၢ်ကွဲး, တၢ်ဒိကန့ၣ်, တၢ်ဖး)န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ဆံး မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပျဲပူၤဖျါအီၤလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤ တမံၤအယံ,

တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်ကိးမံၤန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဒွးဟံၣ်ဖျါအီၤ ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ တၢ်အစၢထွးထီၣ်လၢ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ နဖိဆံးလၢ ကမၤဝဲ အဖီခိၣ်ခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်န့ၣ်ပၢၢ်ကျိၣ်အတၢ်သိၣ်လိ တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်န့ၣ်ပၢၢ်ကျိၣ်အတၢ်သိၣ်လိ

တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်န့ၣ်ပၢၢ်ကျိၣ်အတၢ်သိၣ်လိ အံၤတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤသ့ဖဲ ကိၣ်ဖိ နီၣ်တဂၤ လံာ်ဟံၣ်ဖျါ အဖီခိၣ် လၢပိာ်ထွဲထီၣ်အသးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်ကိးမံၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်အမးအံၤစ့ၢ်ကိး မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဟ့ၣ်အမး နီၣ်ဂံၢ် 3 ဖျါ န့ၣ်လီၤ. ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဒိကန့ၣ် ဒီး တၢ်ဖးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ် အဘၢၣ်ကဝီၤ လၢ Alt ELPA အဖီခိၣ် တၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ နဖိဆံးအံၤ န့ၣ်ပၢၢ်ဝဲ အဲကလံးကျိၣ် သ့မ့ၢ်မ့ၢ်နီၣ်ထီၣ်လဲၣ် န့ၣ်လီၤ. နဖိဆံး မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပျဲပူၤဖျါအီၤလၢ တၢ်န့ၣ်ပၢၢ်ကျိၣ်အတၢ်သိၣ်လိ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ တခါဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ် အသိ(တၢ်ဒိကန့ၣ် ဒီး တၢ်ဖး), တၢ်ဟ့ၣ်အမးန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဒွးဟံၣ်ဖျါအီၤလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ နဖိဆံးလၢ ကမၤဝဲ အဖီခိၣ်ခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အစၢထွးထီၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်တၢ်စူးကျိၣ်အီၤ ဒ်လဲၣ်

တၢ်အစၢထွးထီၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်တၢ်စူးကျိၣ်အီၤ, ဃုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်အဂၤ, လၢကမၤစၢၤ သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်တဖၣ် လၢကသ့ၣ်ညါပၢၢ်နီၣ် ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢ အလိၣ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢၤခါထွဲဆူညါ လၢကျိၣ်တၢ်ကတိၤ အဘၢၣ်ကဝီၤ တမံၤစ့ၢ်စ့ၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်ကျဲဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ တၢ်ဟ့ၣ်အမးတဖၣ်လၢ ကိၣ်ဖိတဂၤဘၣ်တဂၤအဂီၢ်န့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဒုးသ့ၣ်ညါ ကိၣ်ဖိအတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ အဘၢၣ်ကဝီၤဒီး ဘၢၣ်ကဝီၤလၢ အဝဲကလိၣ်ဘၣ် တၢ်ဆီၣ်ထွဲ/တၢ်န့ၣ်လိ ဆူညါ ဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ် အဂၤတဖၣ် လၢတၢ်ကန့ၣ်လီၤ တၢ်န့ၣ်လိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ် ကဘၣ်တၢ်စူးကျိၣ်အီၤစ့ၢ်ကိးလၢ တၢ်ကထီၣ်တယာ် ကိၣ်တဖၣ်ဒီး ကိၣ်အတၢ်မၤအကျိၣ်အကျဲတဖၣ် မၤစၢၤဝဲဒၣ် ပုၤမၤလိမၤဒီးအဲကလံးကျိၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ် အကွၢ်အဂီၢ်တၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ် ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိလၢ အထီ ဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ် ထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်ကျဲ/တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်တဖၣ်

လံာ်တၢ်ဖျါလၢလံာ်အံၤ ဟံၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်အတက့ၢ် လၢ ကယဲာ် တၢ်မၤလိမၤဒီး အပတီၢ်တမံၤလၢလၢန့ၣ် အခိပညီအိၣ်ဒ်လဲၣ် ဒ်နဖိထီၣ်ဘးဝဲဒၣ် တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်လၢ မးပတီၢ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ(တၢ်ဒိကန့ၣ်, တၢ်ဖး, တၢ်ကတိၤ, တၢ်ကွဲး)အဂီၢ် မ့ၢ်မ့ၢ်နီၣ်ထီၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်အမးတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤစ့ၢ်ကိး ဒ်ကျိၣ်ကျဲတမံၤအသိး(တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ်= တၢ်ကတိၤဒီး တၢ်ကွဲး, တၢ်သ့တူၢ်လိာ်ဒိကန့ၣ်တၢ်= တၢ်ဒိကန့ၣ်ဒီး တၢ်ဖး) တၢ်မၤလိမၤဒီး အပတီၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါ ထဲဒုးန့ၣ်ပၢၢ် ကျိၣ်ကျဲဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီး ကိးမံၤဒီး လၢတၢ်မုၢ်လၢအီၤလၢ နဖိဆံးအအိၣ် ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ တၢ်အစၢထွးထီၣ်တဖၣ်လၢ Alt ELPA အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ လွံၣ်မံၤအကျါ တမံၤဘၣ်တမံၤအပူၤ၊ အိၣ်ဝဲဒၣ်ဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီး အပတီၢ် လွံၣ်မံၤန့ၣ်လီၤ levels (1-4).

- 1 တၢ်စးထီၣ်သီ ပတီၢ် 2 အိၣ်ဖဲတၢ်ဂံၢ်ထံး ဒီးလဲၤထီၣ်စိဘၢၣ်စၢၤ 3 ကတီၢ်ဆိ တၢ်လဲၤထီၣ်စိ 4 တၢ်လဲၤ ထီၣ်စိ

ကျါကျဲ/တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ် ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ	တၢ်ဟ့ၣ်အမး နီၣ်ထီၣ်	ကိၣ်စိတၢ်မၤလိမၤဒီးတၢ်	တၢ်မၤလိမၤဒီး အပတီၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါ
1. ကျါကျဲ- တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ် (တၢ်ကတီၤဒီး တၢ်ကွဲး)	40	4	တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ် အပတီၢ် 4: တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ် အကျါကျဲ ထီၣ်တယၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီး အဲကလံးကျိၣ် လၢတၢ်ကတီၤဒီး တၢ်ကွဲးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤကိၣ်စိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 ဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲ တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ် တၢ်မၤလိမၤဒီး လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢအဘၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိမၤဒီးလိာ်ဒိၣ်လဲၤထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲအလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.
1a. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်ကတီၤ	50	4	ပုၤကိၣ်စိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 လၢတလိာ်ဘၣ် တၢ်အံးကွၢ်ပၤဆၢ, တၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်, ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤန့ၣ် မၤဝဲသ့- <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်စးကတီၤ တၢ်ဟံၣ်ဖျါ ဖျါကီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ(အဒိ, ဟံၣ်ဖိဃီဖိအဂ့ၢ်ဒီး လံာ်တၢ်ဖဲဖဲထီၣ် အခိၣ်တီတဖၣ်, တၢ်တဲပူတဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် မူးပွဲတဖၣ်အဂ့ၢ်) • တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပီၢ် တဆဲးတက့ၢ်လၢ အဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်တီ မ့တမ့ၢ် တၢ်တဲပူတယုၢ် လၢအသ့ၣ်ညါညီန့ၢ်ဒီး အသးဖဲအါန့ၢ်တၢ်အဂီၢ် • တၢ်စူးကါ တၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ကတီၤအဖျါတဖၣ်, တၢ်ကတီၤအသိၣ်တဖၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ဂဲၤမၤဖျါထီၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်န့ၣ်စုန့ၣ်ခိၣ်တဖၣ် အနီၣ်ဂံၢ် လၢအကြးအဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ရဲလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီးလိာ်ဒိၣ်လဲၤထီၣ် အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အဂီၢ်(အဒိ, လၢတၢ်လိာ်ဒိၣ်လိာ်ကွဲးအဖျါ, လၢတၢ်မၤလိမၤဒီးပုၤ) • တၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ယုၢ်လၢ ကတီၢ်ဖျါ တၢ်တဲသဲၤသကိးအပူၤ
1b. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်ကွဲး	70	4	ပုၤကိၣ်စိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 လၢတလိာ်ဘၣ် တၢ်အံးကွၢ်ပၤဆၢ, တၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်, ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤန့ၣ် မၤဝဲသ့- <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်ကွဲး လံာ်တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ လၢအဘၣ်သးဒီး လံာ်တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် မူးပွဲတဖၣ် လၢအသ့ၣ်ညါညီန့ၢ်ဝဲတဖၣ် အဂ့ၢ် • တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပီၢ် တဆဲးတက့ၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲး လၢ အဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ လၢအဘၣ်သးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လၢအသ့ၣ်ညါညီန့ၢ်ဝဲဒီး လံာ်တၢ်တဲဖဲထီၣ် အခိၣ်တီတဖၣ်အဂ့ၢ် • တၢ်စူးကါ တၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ကတီၤအဖျါတဖၣ်, တၢ်ကတီၤအသိၣ်တဖၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ဂဲၤမၤဖျါထီၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်န့ၣ်စုန့ၣ်ခိၣ်တဖၣ် အနီၣ်ဂံၢ် လၢအကြးအဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ရဲလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီးလိာ်ဒိၣ်လဲၤထီၣ် အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အဂီၢ်(အဒိ, လၢတၢ်လိာ်ဒိၣ်လိာ်ကွဲးအဖျါ, လၢတၢ်မၤလိမၤဒီးပုၤ) • သံကွဲးဒီး စံးဆၢ တၢ်သံကွဲးညီညီဖိတဖၣ် လၢကခီလဲ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် ဒ်သး ကဟံၣ်ဖျါဂ့ၢ်ထီၣ် အတၢ်န့ၢ်ပၢၢ်အဂီၢ်
2. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်သ့တူၢ်လိာ်ဒိကန့ၢ်တၢ်(တၢ်ဒိကန့ၢ် ဒီးတၢ်ဖး)	60	4	တၢ်သ့တူၢ်လိာ်ဒိကန့ၢ်တၢ် အပတီၢ် 4- တၢ်သ့တူၢ်လိာ်ဒိကန့ၢ်တၢ် အကျါကျဲ ထီၣ်တယၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်မၤလိမၤဒီး အဲကလံးကျိၣ် လၢတၢ်ဒိကန့ၢ်ဒီး တၢ်ဖးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤကိၣ်စိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 ဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲ တၢ်သ့တူၢ်လိာ်ဒိကန့ၢ်တၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီး လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၢ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢအဘၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိမၤဒီးလိာ်ဒိၣ်လဲၤထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲအလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.
2a. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်ဒိကန့ၢ်	80	4	ပုၤကိၣ်စိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် ဒုးန့ၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ကျိၣ်တၢ်မၤလိသ့ ခီဖျါ- <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် မိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ ခီဖျါ တၢ်ဖးလံာ်လၢ အကလုာ်သိၣ်ဖးဒိၣ်ဒီး တၢ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ထးခိၣ် • သ့ၣ်ညါဟံၣ်ခၢၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်တနီၤ လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် မိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ ခီဖျါတၢ်ဖးလံာ်လၢ အကလုာ်သိၣ်ဖးဒိၣ်ဒီး တၢ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ထးခိၣ် • တဲကဒါက့ၤ တၢ်တဲပူတယုၢ် အကူၢ်တဖၣ် ခီဖျါတၢ်ဖးလံာ်လၢ အကလုာ်သိၣ်ဖးဒိၣ်ဒီး တၢ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ထးခိၣ် • ဆၢတံာ် လံာ်လဲၤ ထီၣ်လဲၤ အနီၣ်ဂံၢ်လၢ အအါထီၣ် အခီပညီဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ အဂ့ၢ်လီၤတံၢ် တၢ်ကတီၤအဖျါတဖၣ် အခီပညီဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ဂဲၤမၤဖျါထီၣ် အတၢ်မၤအါထီၣ်နီၣ်ဂံၢ် ဘၣ်သးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်တီတဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် မူးပွဲတဖၣ်အဂ့ၢ်
2b. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်ဖး	90	4	ပုၤကိၣ်စိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် ဒုးန့ၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ကျိၣ်တၢ်မၤလိသ့ ခီဖျါ- <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် မိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ လၢလံာ်တၢ်ကွဲး ပတီၢ်မုၢ်တဖၣ်အပူၤ • သ့ၣ်ညါဟံၣ်ခၢၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်တနီၤ လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် မိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ လၢလံာ်တၢ်ကွဲး ပတီၢ်မုၢ်တဖၣ်အပူၤ • တဲကဒါက့ၤ တၢ်တဲပူတယုၢ် အကူၢ်တဖၣ် လၢလံာ်တၢ်ကွဲးပတီၢ်မုၢ်တဖၣ် အပူၤ • ဆၢတံာ် လံာ်လဲၤ ထီၣ်လဲၤ အခီပညီဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ အဂ့ၢ်လီၤတံၢ် တၢ်ကတီၤအဖျါတဖၣ် အခီပညီဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ဂဲၤမၤဖျါထီၣ် အတၢ်မၤအါထီၣ်နီၣ်ဂံၢ် လၢ လံာ်တၢ်ကွဲးတဖၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်သးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်တီတဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် မူးပွဲတဖၣ်အဂ့ၢ်

ဒီမိုပတ်တဂ်အသီး၊ နစူးကါနဲ တၢ်မၤကွၢ်အစၢတဖၣ်
 လၢကကတိၤတၢ်ပိၣ်တၢ်ဒီး နဖိ အသရၣ်သရၣ်မုၢ်(တဖၣ်) ဘၣ်ဃးဒီး
 တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဆူညါလၢ တၢ်ကလိၣ်ဘၣ်အိၤဖဲ တၢ်မၤလိအတီၤပူၤဒီး
 လၢဟံၣ်လၢဃီၤန့ၣ်လီၤ.

**တၢ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်သံကွၢ်တနီၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အိၤလၢ နကသံကွၢ်အိၤအဂီၢ်ဖဲ
 နကတိၤတၢ်ပိၣ် တၢ်အစၢတဖၣ် ဃုာ်ဒီး နဖိဆံး အသရၣ်သရၣ်မုၢ်(တဖၣ်)အခါန့ၣ်လီၤ-**

- ယဖိမၤဝဲတၢ်သ့ဂ့ၤဂ့ၤ မ့ၢ်မ့ၢ်နီၢ်နီၢ် လၢတၢ်လီၢ်မတၤလဲၣ်, ဒီး အဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ် တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢ တၢ်လီၢ်မတၤလဲၣ်
- လၢကမၤစၢၤ တၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ယဖိအတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ် အဘၢၣ်ကဝီၤ(တဖၣ်)အဂီၢ် လၢတၢ်မၤလိတီၤအပူၤ တၢ်မၤဝံၤ
မနုၤတဖၣ်သ့လဲၣ်
- ဘၢၣ်ကဝီၤတဖၣ်လၢ ယဖိအံၤ ဘူးထီၣ်လၢ ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်နီၢ်နီၢ်အပူၤ တၢ်မၤမနုၤကသ့ဝဲ လၢကကဲထီၣ်
တၢ်တၢ်အကြၢးအဘၣ်လၢ ယဖိအဂီၢ်လဲၣ်
- လၢဟံၣ်လၢဃီၤ ယမၤမနုၤကသ့ဝဲ လၢကမၤစၢၤဆိၣ်ထွဲ ယဖိအတၢ်မၤလိမၤဒီး ကျိၣ်တၢ်ကတိၤလဲၣ်
- ယဖိအံၤ ဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ် ဆူညါကွၢ်ကွၢ်လီၤန့ၣ် ယသ့ၣ်ညါလီၤတၢ် ကသ့ဒ်လဲၣ်